

Müslümanları geri bıraktıran hastalıklar

Tûbâ hanım: “Bediüzzaman Hutbe-i Şâmiye’de, ‘Avrupalılar terakkîde istikbâle uçmalarıyla berâber, bizi maddî cihette kurûn-u vustâda durduran ve tevkîf eden altı tâne hastalıktır’ diyor ve bu hastalıkları zikrediyor. Bu konuyu izah eder misiniz?”

Hutbe-i Şâmiye’de Bediüzzaman, İslâmiyet’in tüm dinlere ve sistemlere karşı maddî-mânevî üstünlüğünü önemle vurguluyor ve İslâmiyet’in bütün hâdiselere mutlak sûrette hâkim olduğunu orijinal tespitlerle ispat ediyor. Bediüzzaman’a göre, Avrupalıların ve ecnebîlerin fen ve teknikte uçmalarıyla berâber, İslâm dünyasının ortaçağ Avrupasının âcizliğini yaşıyor olması, Müslümanların kurtulamadıkları altı hastalıktan kaynaklanıyor. **Bunlar:** 1- Ümitsizlik, 2- Sosyal hayatta doğruluğun ölmesi, 3- Düşmanlığın pirim yapması, 4- Müslümanları birbirine bağlayan nûrânî bağları bilmemek, 5- Baskı ve istibdat, 6- Şahsî menfaat düşkünlüğüdür.

Bu altı hastalığa, altı maddede çâreler sunuyor Saîd Nursî Hazretleri: 1- Ümitsizliğin çâresi emeldir. Yani Allah’ın rahmetinden ümit kesilmemeli ve işe hakkı verilerek çalışılmalıdır. 2-Doğruluğu sosyal hayatımızda muhakkak yaşatmalıyız. 3-Muhabbete mutlak sûrette muhabbet duyulmalı; adâvete adâvet beslenmelidir. 4-Müslüman’a aslâ adâvet ve düşmanlık beslenmemeli, kardeşlik duyguları İslâm toplumuna hâkim olmalıdır. 5- Meşveret, şûrâ ve hürriyet muhakkak tesis edilmelidir. 6- Millet ve memleket menfaati mutlak sûrette şahsî menfaatin önünde tutulmalıdır.

Bediüzzaman bu altı maddelik reçeteyi ayrı ayrı îzah ediyor. En fazla “Emel” üzerinde duruyor ve Müslümanların, üzerlerini kirleten ümitsizlik ve yeis tozlarını silkmelerini istiyor.

Bediüzzaman’a göre, İslâmiyet gibi akıllı teşvik eden cihanşümûl bir dinin mensupları aslâ ümitsizlik içine girmemelidirler. Ümitsizlik İslâmiyet’in özü ve rûhu ile taban tabana zıttır. Allah’ın rahmetinden nasıl ümit kesilebilir? Oysa İslâmiyet’in hem

mânen, hem de maddeten yükselmeye mükemmel derecede istidâdı ve kâbiliyeti vardır.

Üstad Hazretleri buraya daha sonra koyduğu hâşiyede, ilginç bir şekilde, Kuzey Avrupa devletlerinden İsveç, Norveç ve Finlandiya'nın dinsizliğe karşı sed olmak üzere Kur'ân'ı kabul ettiğini; İngilizlerin Kur'ân'a temayül gösterdiklerini; Amerika'nın da dînî hakikatlere taraftar olduğunu nazara verir. Bugün Avrupa'ya ve Amerika'ya baktığımızdaâ€“siyâsî yanlışlıkları bir yana bırakırsakâ€“aynı istikâmetin devam ettiğini, hayra, hukûka ve kemâle doğru kararlı bir yükselişin kesintisiz olarak sürdüğünü görmek, yüz sene önce yapılan o tespitlerin ne kadar isâbetli olduğunu göstermektedir.

Bir özeleştirir yapar Bedüzzaman kitabın devamında. Bizim, İslâm ahlâkını ve îman hakikatlerinin mükemmelliklerini fiillerimizle yaşamamız ve göstermemiz hâlinde, sâir dünya milletlerinin cemaatlerle İslâmiyet'e gireceklerini hem müjdeler, hem de bize yükümlülüğümüzü hatırlatır.

Sürekli akla ve ilme vurgu yapan ve değer veren Kur'ân'ın, aklın, ilmin ve fennin hükmettiği istikbâlde söz sahibi olacağını, yüz yıl önceki bu hutbesinde müjdeler.

Geçmişte İslâmiyet'in tüm dünyâca anlaşılmasını önleyen engeller olduğunu belirten Saîd Nursî Hazretleri, ecnebilerin cehâleti ve dinlerine taassubu ile papazların tahakkümünü bu engellerin başında sayar. Ve beşerde uyanan fikir hürriyeti ile hakikati arama meylinin bu engelleri kırdığını kaydeder. Bizdeki engellerin ise istibdat ve kötü ahlâkımız ile yeni fenlere İslâmiyet'in muhâlif zannedilmesi olduğunu esefle beyan eder. Bu engellerin de mutlaka bilgiyle aşılabileceğini ve İslâmiyet'in dünya medeniyetinde lâayık olduğu yere geleceğini müjdeler.

Yine aynı hâşiyede ve Yirminci Söz'de, Kur'ân'ın yer verdiği Peygamber Kıssalarını yeni bir yorumla ele alan Bedüzzaman, bu kıssaların insanoğluna maddî terakkî kapısını ardına kadar açtığını örneklerle îzah eder. Kur'ân'da, Peygamberlerin mânevî noktadan olduğu gibi, maddî noktadan da beşeriyetin birer kılavuzu olduklarının vurgulandığını söyler. Başka bir ifâdeyle, Kur'ân'ın Peygamber Mu'cizelerinden bahsedişinin bir hikmeti de, beşeri bu mu'cizelerin benzerlerini yapmaya teşvik etmektir, beşere ilerleme ve yükselme kapısını açmaktır.

Meselâ, Hazret-i Süleyman'ın (as) iki aylık yolu bir günde rüzgâr üzerinde almasından bahseden Kur'ân¹, insanoğluna havada uçmanın mümkün olduğunu hatırlatır ve uçmaya teşvik eder. Hazret-i İsrâ'ın (as) en dehşetli hastalıkları tedâvî ettiğini ifâde eden Kur'ân², insanoğluna tıp açısından eşsiz bir ufuk açar. Hazret-i

Mûsâ'nın (as), asası ile taşlardan on iki gözlü su fışkırttığını zikreden Kur'ân³, beşere yerin altındaki eşsiz hazîneleri gösterir ve bu hazînelerin çıkarılmasını ve istifâde edilmesini teşvik eder. Hazret-i İbrâhim'in (as) ateşe atılıp yanmadığından bahseden Kur'ân⁴, ateşin yakmayacağı maddelerin bulunmasını teşvik eder. Hazret-i Dâvud'un (as) demiri hamur gibi yumuşatarak kullandığından bahseden Kur'ân⁵, beşer için demirle ilgili tüm yükseliş kapılarını açar. Bazı Peygamberlerin uzaktaki sesleri, görüntüleri ve eşyayı aldığından bahseden Kur'ân⁶, beşer için de ses, görüntü ve hattâ eşya naklinin mümkün olduğunu hatırlatır. Hazret-i Nûh'un (as) gemisi ve diğer muhtelif Peygamberlerin mu'cizeleri de, hep aynı gayeye yönelik olarak Kur'ân'da zikredilmiştir.⁷

Anlaşıyor ki Müslümanlar Kur'ân'ı dinleseler geri kalmayacaklar ve dünya milletlerine ilimde, adalette, fende ve teknolojide öncü olacaklardır.

Dipnotlar:

1- Sebe' Sûresi, 34/12.

2- Âl-i İmrân Sûresi, 3/49.

3- Bakara Sûresi, 2/60.

4- Enbiyâ Sûresi, 21/69.

5- Sâd Sûresi, 38/20.

6- Neml Sûresi, 27/40.

7- Hutbe-i Şâmiye, s. 31; Sözler, s. 229